

Kimse dedi ki, dənizdə adam batıb. Bir az əvvəl çimərlikdə özlərini arxayın-arxayın günə verən sanatoriya sakinləri indi heyəcan və təşviş içindəydilər, sahilə aləm dəymişdi bir-birinə. Kişilər əl-ələ verib üreksiz-üreksiz suya girməyə hazırlaşırdılar. Yaşlı ər-arvad matorlu qayıq işə salmağa tələsməyən dalğıcılara nəse izah etməyə çalışır, bir qədər aralıda qumun üstündə atılıb qalmış qadın paltarlarını və əşyalarını göstərib əlləri ilə ağ köpüklü ləpələrin çırpıldığı yaxındakı qayalıqları göstəridilər.

Uşaqlar analarının heyəcanlı təkidilə sudan çıxaraq həndəvərdə üşüyə-üşüyə boyunlarını büküb nə baş verdiyini fərli-başlı anlamasalar da, hələ də dil-dil ötən, arabir fikrini dəyişib qaş-gözünü turş alça yemiş adam kimi əyən dolu bədənli yaşlı qadının sözlərinə qorxa-qorxa qulaq asırdılar.

- Öz gözlərimlə gördüm, - yaşlı qadın əlindəki bükülün gün çətirini heyəcandan tez-tez qalxıb-enən sinəsi tuşuna qaldırıb qayalıqlara tə-

- Vallah, deyə bilmərəm... - orta yaşlı kişi çiyinlərini çəkdi. Onun yanındakı nisbətən cavan qadın (görünür, arvadıydı!) ədalətli dilləndi:

- Yiyəsi yoxdu da! Olsaydı, o cür gözəl qadını tək buraxardı bəyəm?!

- Xalxın qızı haqqında ağzıva gələn danışma! - deyə kişi qadına çəmkirdi.

- Heç qıza oxşamırdı!- bayaqkı dolu bədənli yaşlı qadın ağzını yenə büzdü, sonra ərinin əlindən tutub hikkəylə dala çəkdi, əlavə elədi. - Mən oxumuşam, bilirəm, belələri mələk cildinə girirlər, kişilərimizi suyun altına dartıb aparırlar ki, bizdən intiqam alsınlar... Bəlkə də o, sualtı dünyanın məkrli kaftarıdır... Gəlib ki, kimisə özüylə aparsın... Hə, hə, görmürsüz, hava da tutulur... Onlar həmişə cildə girəndə hava qaşqabaq tökür...Burulğan yaradırlar da... Sarışın köpəyin qızı!

Qadın ərinin əlindən bərk-bərk tutmuşdu, elə bil yüz ildi itirmişdi, indicə tapmışdı, qorxurdu ki, yenə kimse gəlib aparar. Arvadın əli bumbuz olmuşdu. Kişi gördü ki, arvadı əsir, ikiəlli yapışdı arvadının əlindən, möhkəmcə sıxdı:

da görünən qaraltılara uzadır, gah da dalğıcıların yanına yüyürüb onlara öz köməklərini təklif edirdilər. Dalğıcılar matorlu qayıq işə salıb naməlum istiqamətə üzəndən az sonra polis gəldi, sahibi bilinməyən pal-paltara baxa-baxa batan qadının yaşını təyin etmək istədi.

- Qırmızı xalat geyinibse, çavan qadını... - polis mızıldadı.

- Yox, çavan deyil, nə çavan? Görmürsən çətirini? Belə çətiri adətən yaşlı qadınlar götürür! - qadınlardan biri düzəliş verməyə çalışdı.

- Bu şap-şaplar... sanatoriyanındı? - polis onunla birgə "hadisə yerinə" gələn sanatoriya inzibatçısından soruşdu.

- Bizdə belə şap-şaplar olmur... - inzibatçı dedi. -Yəqin özüylə gətirib...

- Qəribədi...- polis başını qaşdı. - Çox qəribədi, - bayaqkı dolu bədənli yaşlı qadın da təsdiqlədi. - Məgər belə ölçüdə olan şap-şapları çavan qadın geyə bilər? Görmürsüz, nə boydadı? Mən deyəndi, o - məkirli su mələyidi... cildə girib!

- Hımm... - polis şübhəli-şüb-

- Elə belələridi də ailələrimizi dağıdan! Onu görüm heç sağ-salamat çıxmasın!

- Qarğış eləmə, bacı! -qıraqda duran eynəkli kişi dilləndi. - Bəlkə heç onun paltarı deyil?!

Polis sanki qolun çirməyib işin qulpunu tapan adam kimi hökm elədi: - Camaat, mane olmayın!.. Qoyun işimizi görək...

Sahildəki çavan kişilərin demək olar ki, hamısı suya girmişdi. Uşaqlar qorxa-qorxa, qadınlar isə bir qədər maraqla, bir qədər də qısqancılıq hissiylə axtarış apararlara tamaşa edirdilər.

Naməlum qadını çox axtardılar. Tapmadılar. Gün sarısında sahiləndən əl-ayaq kəsildi. Kişilər heyfislənə-heyfislənə, qadınlar nigarən-nigarən, uşaqlar isə heç nə baş verməmiş kimi oynaya-oynaya sanatoriya qayıtdılar.

Polis "baş vermiş, lakin üstü açılmamış qəribə hadisə" barədə öz rəisinə məlumat verdi, sonra dəlilsübut olaraq naməlum qadının şeyşüyələrini torbaya yığdı və günəş batanda sahil boyunca qayalıqlara tərəf getdi.

Uç tərəfdən hasara alınmış, bir yanı da qayalıqlarla əhatə olunmuş sanatoriya kənddən çox da uzaqda deyildi; nisbətən alçaq qayaların quru ətəyi kənd yoluna dirənirdi, oradan kəndə iki dəqiqəyə çatmaq olardı. Hündür qayalıqlar adam boyuna kimi suyun içindəydi, uzaqdan-yaxından apaydın görünürdü. Ləpələr qayalıqların üstünə çırpılırdı, hərdən dalğanın gücündən su lap qayaların başına sıçrayırdı. Burada çox nadir hallarda adam olardı, sanatoriyada dincələnlər üçün də, yaxındakı kənd camaatı üçün də əlverişli çimərlik yeri deyildi. Heç kimin ağlına gələn yer olmasa da, bəzən yay aylarında, görürdün, kənd uşaqları qayalıqların başına dırmaşır, oradan ya suya tullanırdı, ya da qarmaqla balıq tuturdular.

Çimərlikdə hay-küy qopmamışdan bir az qabaq iki əsmər uşaq evdən çıxıb qayalıqlara tərəf getdi. Bura onların sevimli yeriydi, düz şışuclu qayanın başına dırmaşıb ordakı yastı yerdən suya tullanmaq istəyirdilər. On-on iki yaşları olardı.

- Alə, diyən da, qabağa nəsə qaçırsan? Gözlə mənə... - deyə oğlan yuxarı dırmaşan yoldaşına səsləndi.

- Tez eləginən, istidən bişirəm... - qabaqda gedən oğlan dedi.

Qayanın başına dırmaşdılar, oradan yerə baxanda adamın başı gicəllənirdi, amma uşaqlar öyrəşmişdilər. Birdən oğlanlardan biri gözlərini bərkəldib "alə, alə, ora bax, ora bax!.. Aaaaaa.....bu ki bizim ingilis dili məlimidi, Mələkxanım!!!" pıçıldadı. Hər ikisi üzüqoylu sərələnib yerindəcə dondu; sonra ehməlcə yerlərini rahatladılar, daşların arasıyla qayanın ortasındakı yastı yerdə uzanıb özünü günə verən sarışın saçlı heyrətamiz məxluqa baxmağa başladılar.

Onlar hələ heç vaxt belə mələk görməmişdilər. Görünür, elə sarışın mələk də ilk dəfəydi yeniyetmə baxışların qurbanı olmuşdu (görsən, o mələk uşaqların baxışlarını duymuşdu, ya duymamışdı?) - gözlərini yumaraq gah günəşə, gah da dənizə sarı çevrilirdi. Necə oldusa, sarışın mələk gözlərini açdı, yanpörtü uzananda ona zillənən dörd cüt gözü gördü, gülə-gülə, nazlı-nazlı yerindən qalxıb qayanın başından özünü suya atdı. Oğlanlar bir göz qırpımında qayanın başına cumdular və tərəddüd etmədən qızın dalınca suya tullandılar...

Ertəsi gün qəzetlər yazmışdılar ki, Bakıda çimərliklərin birində iki məktəbli oğlan uşağı müəmmalı şəkildə boğulub. Bu, o çimərlik idi ki, orda heç vaxt burulğan olmurdu, orda suyun səviyyəsi də dizdən yuxarı deyildi. O çimərlik idi ki, hər tərəfi qapalıydı, hündür hasarlarla əhatələnmişdi, orda yalnız sanatoriya sakinləri çimirdilər. Qəribəydi ki, polis həmin çimərlikdə hələ də o naməlum qadın paltarlarının sahibini axtarırdı.

■ Kamran NƏZİRLİ

Sarışın mələk

Heqaya

rəf tutdu. - Bax, o tərəfə getdi, abırma and olsun, burda soyundu... sonra qaça-qaça o qayalıqların arasına girdi... Ağbəniz bir qadın idi... yox... deyəsən, sarımtıl idi... hə, sarışın.... Elə görə kimi nəse gözüm su içmədi ondan... oradan üzə-üzə getdi... şimal tərəfə... Hələ də yoxdu...

- Burda dincəli? - ucaboy çavan dalğıcı soruşdu.

- Yox, yox, - yaşlı qadının əri tələsik cavab verdi. - Mən onu birinci dəfəydi gördüm... Çox gözəl idi.

- Bəlkə də xariciydi! - arvad bu dəfə laqeyd-laqeyd dodaqlarını büzdü. - Allah bilir, kimdi... Qırılmışlar... dəniz görüblər bəyəm? Gəlirlər, görməmiş kimi... bizə də problem yaradırlar... (Bunu da elə tonda dedi ki, guya dalğıcılara üreyi yanırdı).

- Yox, yox, qətiyyəni xariciyə oxşamırdı! - bayaqdan qıraqda duran orta yaşlı bir kişi etiraz elədi. - Xarici qadınlar gözəl olmur. Mən onu bura gələndə gördüm. Soyunanda da gördüm... Bizimkilərə daha çox bənzəyirdi.

- Tək gəlmişdi? - yaşca nisbətən daha böyük görünən dalğıcı soruşdu.

- Sakit ol, əzizim, - dedi. - Mən burdayam, heç hara getmirəm...

- Nəsə, heç xoşum gəlmir bu işdən, - yaşlı qadın az qala ağlamsındı. - Pis əlamətdi... Mən o sarışın mələkdən qorxuram...

Çavan oğlanlardan biri başını bulayıb gülə-gülə dalğıcılara tərəf yeridi:

- Qardaş, mən də onu gördüm, - dedi. - Mələk-zad deyil... Çavan qız uşağıydı... Sarışın saçları vardı. Elə mən yaşda olardı. Bəlkə də məndən balacaydı... Məktəbliyə də oxşayırdı, amma endamlıydı. Deyəsən, üzə də bilirdi... Çox uzağa getdi və gözden itdi...

Fərziyyələr, təsvirlər, həqiqətlər... yavaş-yavaş ayrı yön alırdı. Axırda hər şey (hadisənin özündən başqa!) haçalandı - kişilər naməlum sarışın qadına heyran olduqlarını açıq-aşkar etiraf edirdilər, qadınlar isə rəhmli və ədalətli olduqlarını nümayiş etdirməyə çalışsalar da, amansız qısqancılıq hissələrini boğa bilmirdilər.

Hava günəşli, dəniz sakit idi. Ləpədyəndə o tərəf bu tərəfə qaçan çavan kişilər gah əllərini uzaq-

həli başını tərptədi və sonra o biri şeyləri araladı. - Ağ məxmər dəsmal, qara çanta...

Birdən təəccüblə:

- Bu da onunkudu? - deyə bayaqdan qadınların nəzərindən qaçan dəsmalın arasındakı qırmızı dəniş geyimini götürüb qaldırdı və kinayə ilə gülümsədi.

Qadınlar özləri çimərlik paltarında olsalar da, ayıb şey görmüş kimi ağızlarını tutub heyrətləndilər, kişilər maraqla dolu baxışlarını gizlədə bilmədilər, çox güman ki, naməlum qadını göz önünə gətirirdilər. Dolu bədənli yaşlı qadın polisin damarı altına girməyə çalışdı, dili gicişə-gicişə dedi:

- Paltarsız girib suya! Düzü, bayaq dilim gəlmədi deməyə... And olsun abırma deyirəm...

- İndikilər lap ağ eləyib! Görürsən, sən allah?! - orta yaşlı o biri qadın dilləndi. - Heç su mələyi bu qələti eləmir! (bunu elə ədayla dedi ki, guya o, su mələklərini həftə səkkiz mən doqquz görəndə adamdı!).

Qadın yenə başladı abır-həyadan danışmağa.